

Miljöberättelse år 2019, Tumleheds Bygg AB

Beskrivning av verksamheten

Tumleheds Bygg är ett serviceföretag med kärnverksamhet inom byggservice och försäkringsskador, belägna i Torslanda på Hisingen.

Miljöledningssystemets omfattning och avgränsningar

Miljöledningssystemet inkluderar hela verksamheten.

Beskrivning av miljöarbetet

Tumleheds Bygg AB har arbetat aktivt med miljöfrågor sedan 2003, då vi blev miljödiplomerade av Göteborg Stads miljöförvaltning.

Våra mest betydande miljöaspekter är att:

- Minska våra koldioxidutsläpp från transporter. Det gör vi bl.a. genom att samtliga anställda ska utbildas i sparsam körning, samt genom väl planerade inköp, körningar och arbeten. Vid inköp av nya fordon ska fordon som drivs av el, hybrid/plugg-in hybrid eller förnybar diesel prioriteras.
- Minska mängden blandat avfall samt minska mängden avfall till deponi. En viktig åtgärd för att uppnå detta, är att samtliga anställda ska gå utbildning i sophantering (inkluderar repetitionsutbildning).
- Minska förbrukningen av kontorspapper och utskrifterna på kontorets nätverksskrivare. Detta gör vi bl.a. genom att skrivaren har inställningen dubbelsidig utskrift. Vi har även gått över till digital fakturerings- och leverantörshantering.
- Vid inköp ta hänsyn till produktens miljöpåverkan.
- Med positiv miljöpåverkan, detta genom att kontinuerligt påverka och ställa krav på våra kunder och leverantörer till att mer aktivt arbeta med miljöfrågor.

Beskrivning av de förbättringar samt förändringar som skett i verksamheten över tid.

Genomförda miljöförbättringar 2017:

- Under 2017 har vi köpt in fyra nya bilar som kan gå på förnybar diesel, samtliga med parkeringsvärmare.
- Nyanställda har genomfört den grundläggande miljöutbildningen och samtliga anställda har även gått vidareutbildning i avfallshantering.
- Jämfört med förra året har andelen kemikalier med risk- och utfasningsämnen minskat med 3 % och andelen kemikalier som är miljömärkta har ökat med 5 %.
- Vi har köpt in en ny mer miljövänlig skrivare som kan scanna in i molnet, något som minskar behovet av att skriva ut.
- Vidare har vi bett samtliga leverantörer som har möjlighet att maila fakturor till oss istället för att skicka dem med vanlig post.

Genomförda miljöförbättringar 2018:

- Bytt ut fordon mot mer bränslesnåla varianter, bl.a. en elhybrid.
- Börjat tanka biodiesel i våra dieslbilar.
- Upprättat en avfallsplan för sortering av avfall ute på uppdrag.
- Upprättat en dokumenterad avvikelshantering

Genomförda miljöförbättringar under 2019:

- Upprättat en avfallsplan.
- Bytt ut bensinbilar mot två hybridbilar
- Införskaffat en el-bil

Redovisning av nyckeltal för betydande miljöaspekter

		År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019
Omsättning		40 376 tkr	49 590 tkr	62 543 tkr	78 928 tkr	88 586 tkr
Antal uppdrag (st)		-	-	-	1 434 st	1 843 st
Antal anställda		17	20	23	24	27
Miljöaspekter	Nyckeltal					
Transporter	Total drivmedelsförbrukning (liter och kg)	<u>Diesel</u> 19 475 liter <u>Bensin</u> 2 911 liter <u>Fordongas</u> 6 292 m ³ Totalt 22 386 liter + 6 292 m ³	<u>Diesel</u> 16 182 liter <u>Bensin</u> 9 009 liter <u>Fordongas</u> 6 448 m ³ Totalt 25 191 liter + 6 448 m ³	<u>Diesel</u> 24 724 liter <u>Bensin</u> 4 430 liter <u>Fordongas</u> 2 629 m ³ Totalt 29 154 liter + 2 629 m ³	<u>Diesel</u> 22 685 liter <u>Biodiesel</u> 2 521 liter <u>Bensin</u> 4 375 liter <u>Fordongas</u> 1 558 m ³ Totalt 29 581 liter + 1 559 m ³	<u>Diesel</u> 27 309 liter <u>Biodiesel</u> 732 liter <u>Bensin</u> 1 556 liter <u>Fordongas</u> 0 m ³ Totalt 29 597 liter + 0 m ³
	Antal körda mil	-	-	40 400 mil	43 000 mil	41 264 mil
	Andel förnybar diesel (%)	-	-	-	8,1 %	2,5 %
	Totala CO ₂ -utsläpp (ton)	68,8 ton	69,6 ton	72,8 ton	71,6 ton	74,2 ton <i>(mall "räkna ut koldioxid)</i>
	CO ₂ -utsläpp kg/omsatt tkr	1,7 kg per omsatt tkr	1,40 kg per omsatt tkr	1,16 kg per omsatt tkr	0,91 kg per omsatt tkr	0,84 kg per omsatt tkr
	CO ₂ -utsläpp per km	0,200kg/km	0,200kg/km	0,210 kg/km	0,167 kg/km	0,180 kg/km
	CO ₂ -utsläpp/ anställd (ton)	4,04 ton/ anställd	3,48 ton/ anställd	3,2 ton/ anställd	2,98 ton/ anställd	2,75ton/ anställd
Avfall	Avfall till sortering + blandat avfall (ton)	-	28,5 ton	22,2 ton	29,5 ton	37,7 ton

	Deponi (ton)	21,5 ton	9,7 ton	9 ton	5,5 ton	3 ton
	Företags-ÅVC (ton)	-	33,1 ton	42,9 ton	40,8 ton	17,8 ton
	Gips (ton)	-	2,9 ton	3,9 ton	1,5 ton	16,8 ton
	Stenmaterial (ton)	-	0,1 ton	1,1 ton	0	0,46 ton
	Trä - omålat+ målat (ton)	-	0,3 ton	1,1 ton	40,2 ton	1,3 ton
	Inerta rivnings massor (ton)	-	-	2,5 ton	0	0
	Brännbart avfall – grovt, fint och näringsliv (ton)	-	22 ton	21,1 ton	14,2 ton	16,5 ton
	Farligt avfall (ton)	-	<u>Elektronik</u> 0.4 ton	<u>Batterier</u> 0.003 ton <u>Elektronik</u> 0.23 ton	<u>Elektronik</u> 0.2 ton	0
	Förpackningar (kg)	-	<u>Papper/wp</u> 364+ 210 kg <u>Plast</u> 148 kg <u>Metall</u> - <u>Tidningar</u> 53 kg <u>Totalt</u> 775 kg	<u>Papper/wp</u> 84 +293 kg <u>Plast</u> 53 kg <u>Metall</u> - <u>Tidningar</u> 46 kg <u>Totalt</u> 476 kg	<u>Papper/wp</u> 42 + 66 kg <u>Plast</u> 15 kg <u>Metall</u> 22 kg <u>Tidningar</u> 23 kg <u>Totalt</u> 236 kg	<u>Papper/wp</u> 67 + 64,5 kg <u>Plast</u> 22 kg <u>Metall</u> - <u>Tidningar</u> 45,6 kg <u>Totalt</u> 199,1 kg
	Total avfalls mängd (ton)	-	97,7 ton	104,7 ton	132 ton	93,8 ton
	Andel deponerat avfall (%)	-	9,9 %	8,5 %	4,2 %	3,1 %
	Andel blandat avfall (%)	-	29,1 %	21,2 %	22,3%	40,2 %
	Blandat avfall i relation till omsättning	-	0,360 kg/tkr	0,355 kg/tkr	0,40 kg/tkr	0,40 kg/tkr

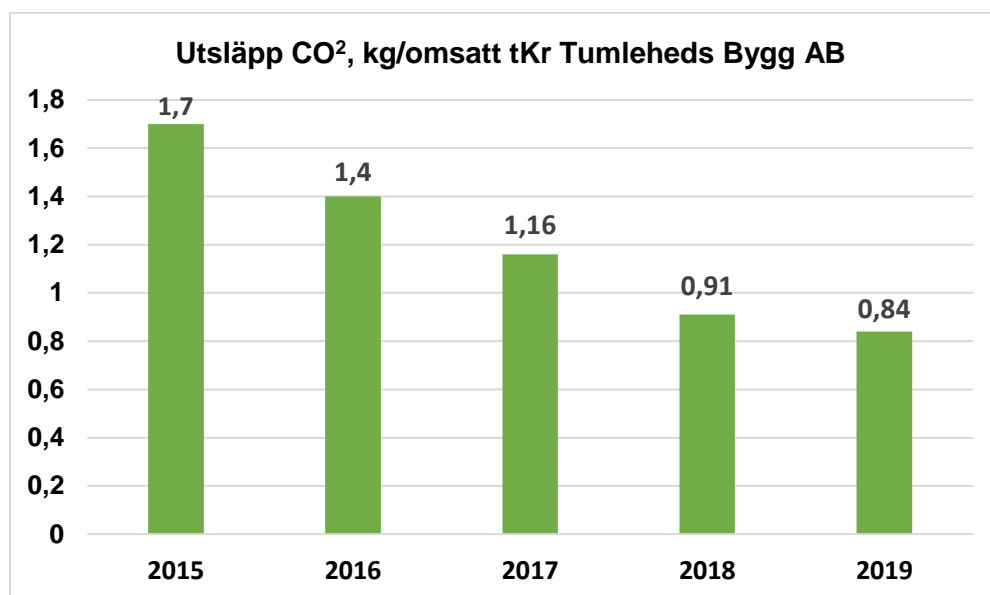
Kemikalier	Antal kemikalier som är miljömärkta	16,3%	5,4 %	10 %	15,3 %	24,3 %
	Andel kemikalier med risk- eller utfasningsämnen	20,4%	13,5 %	10,8 %	12,8 %	16,2 %
	Förbrukning (liter & kg)		366 liter + 1 kg	392 liter + 1kg	565 liter	343,59 liter + 8,5 kg
Pappersförbrukning	Antal utskrifter	50 938 st	61 521 st	58 442 st	68 872 st	21 483 st
	Utskrifter per omsatt tkr	1,26	1,24	0,93	0,87	0,24
Leverantörer, transportörer och entreprenörer (l/t/e)	% av tjugo största l/t/e som har ett implementerat Miljöledningssystem	100 %	41 % (11 av de 27 största)*	80 %	83 %	80,7 % (OBS! 4 lev. har pågående arbete mot certifiering)
Miljökompetens	Antal som har gått grundläggande miljöutbildning Antal timmar	-	-	-	4 st (Nytt) 16 timmar	0 st
	Antal som har gått vidare utbildning	-	-	-	0 st (Nytt)	0 st
Energi	kWh	-	32 045 kWh	44 774 kWh	38 840 kWh	34 343 kWh
	kWh/m ²		178 kWh/m ²	248 kWh/m ²	215 kWh/m ²	190 kWh/m ²
	Andel förnybar energi (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Vatten	m ³	-	-	54 m ³	50 m ³	36 m ³
Inköp	Kontors papper	-	-	72 500 st	22 500 st	20 000 st
	Kaffe	-	-	84 kg	83 kg	66 kg
	Datorer	-	-	2 st	5 st	0 st
	Mobil telefoner	-	-	5 st	15 st	15 st

Analys

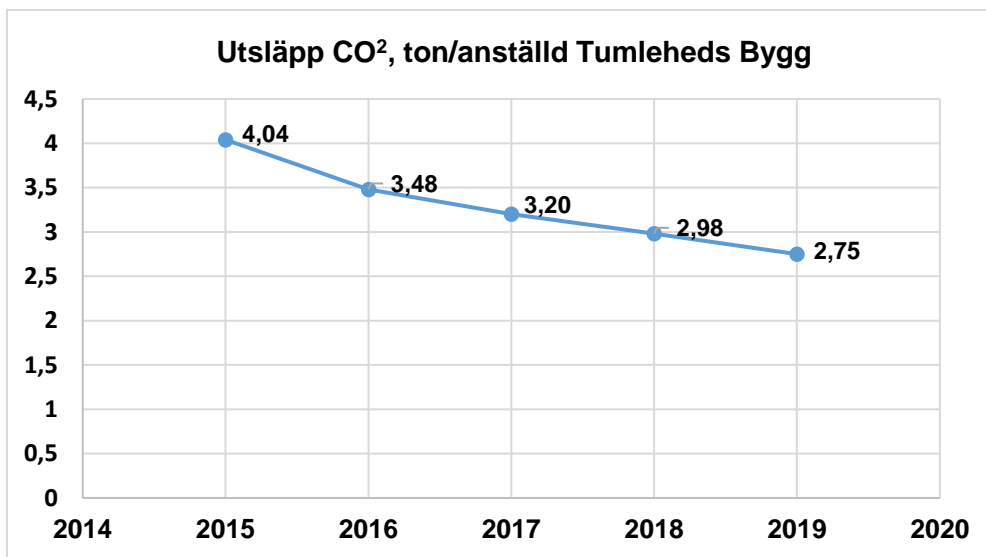
Utsläpp i samband med egna transporter

Totala mängd koldioxidutsläpp ökade från 71,6 ton 2018 till 74,2 ton 2019 (ökning med 3,63 %). Men så har också omsättningen ökat med 12,4 % från 2018 – 2019. I Miljöplanen för 2019 var ett av miljömålen att minska koldioxidutsläppen/km med 8 % jämfört med föregående år.

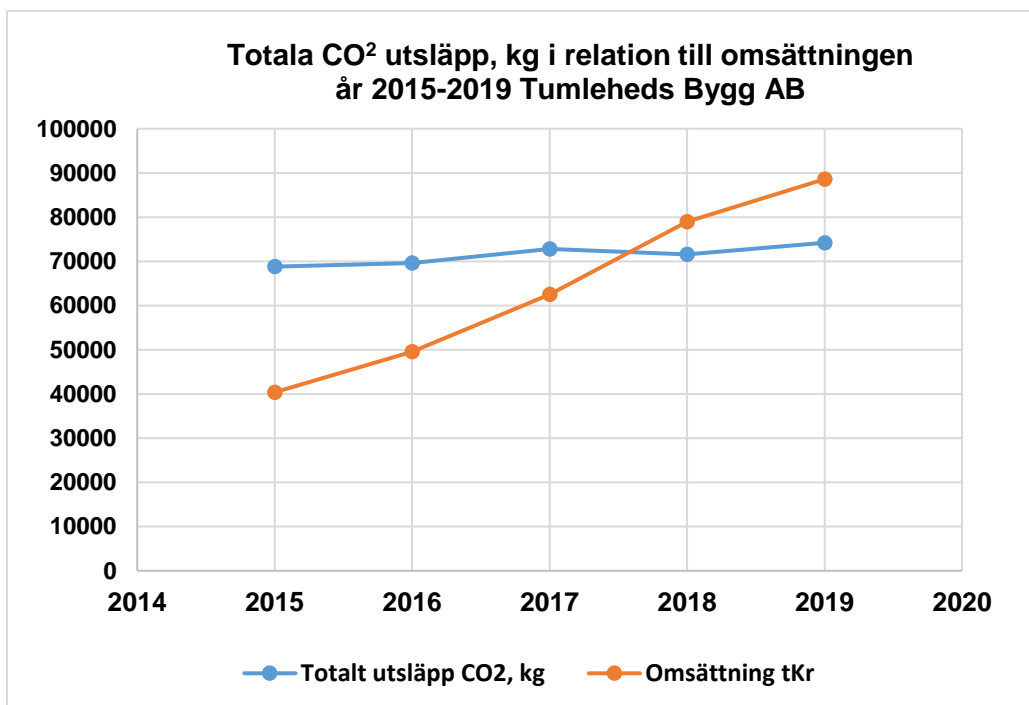
Den totala körsträckan under 2019 minskade med 4 % i jämförelse mot 2018, trots att verksamheten ökat med flera nyanställda och över 400 projekt. Total mängd CO² per omsatt tkr och per anställd har minskat sedan 2015. Detta bedöms till stor del bero på att verksamheten har införskaffat el- och hybridbilar. Vi har bytt ut gamla diesel bilar med högre förbrukning mot nya bilar med lägre förbrukning. Men vi tror också att detta är ett resultat av vårt ständigt aktiva och hängivna miljöarbete. (Se Figur 1, Figur 2 och Figur 3).

Figur 1. Koldioxidutsläpp, kg, från transporter/omsatt tKr, mellan år 2015 - 2019.

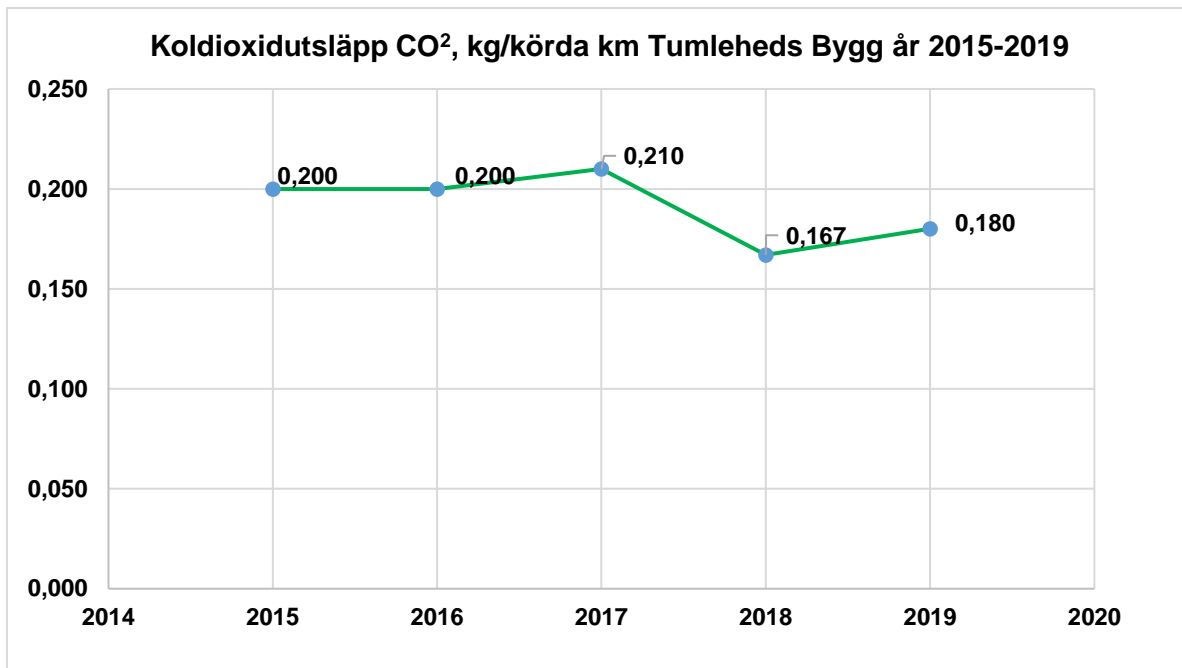
Figur 2. Koldioxidutsläpp, ton/anställd mellan år 2015 - 2019.

Figur 3. Totala koldioxidutsläpp från transporter, kg, i relation till omsättningen mellan år 2015 - 2019.

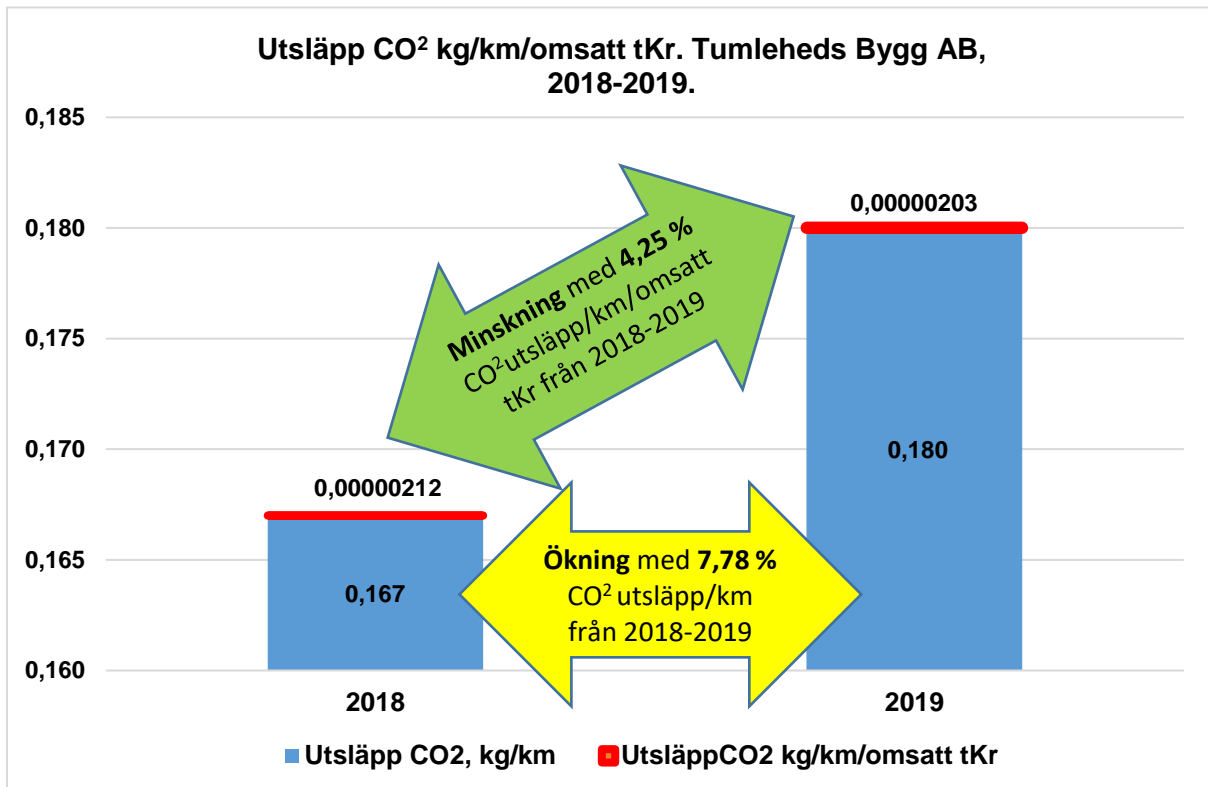
Tittar man på CO² utsläpp/km mellan 2018 - 2019, så har dessa ökat med 7,78 %. (Figur 4). Vi har efter att sett detta resultat påbörjat analyser/mätningar av medarbetarnas körbeteende (via ABAX/GPS puckarna i servicebilarna) och kommer att premiera den som kör "miljösnålast".

Sedan 2015 har CO² utsläpp/km minskat med 10 % och sedan 2011 (sparad statistik), har CO² utsläpp/km minskat med 25 %.

Figur 4. Koldioxidutsläpp, kg/körda km från våra egna transporter mellan år 2015 - 2019.

Tittar man däremot på CO² utsläpp/km/omsatt tKr från 2018 - 2019, så har dessa minskat med 4,25 % (Figur 5). Det är viktigt att vi sätter omsättningen i relation till mätetalen då den har ökat kraftigt senaste åren.

Figur 5. Koldioxidutsläpp, kg per km och per omsatt tKr år 2018 - 2019.

Andelen biodiesel sänktes dock jämfört med 2018. (Figur 6).

Anledningen till detta kan bero på att det stora antalet nyanställda medarbetarna inte hunnit få till sig informationen om vikten av att tanka biodiesel. Men även att projekten kan ha varit på andra platser, geografiskt, där det inte har erbjudits biodiesel på stationer i närheten.

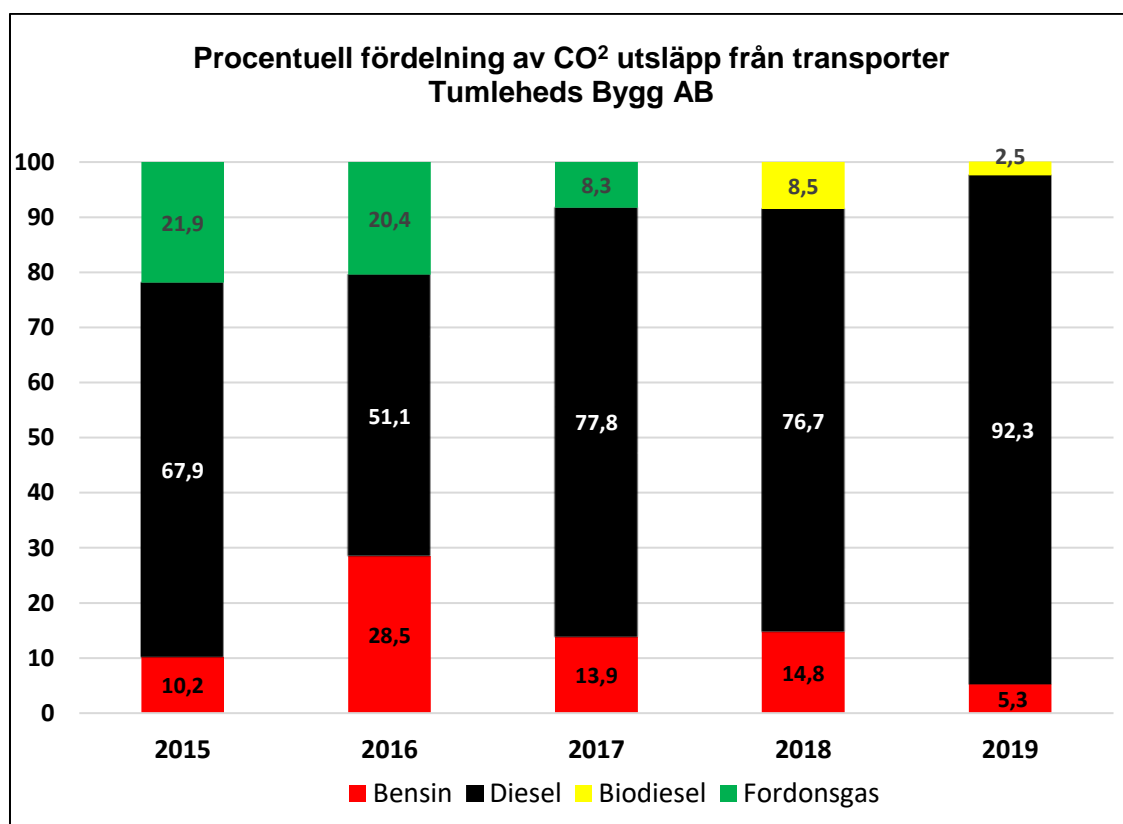
Vi har gått ut med mer förtydligande information till medarbetarna gällande att tanka Biodiesel/REnewable diesel istället för standarddiesel samt på vilka stationer/adresser St1 man kan tanka REnewable Diesel.

För att fortsätta minska utsläppen av koldioxid är det viktigt att öka andelen tankad biodiesel, samt att ha en långsiktig vision att övergå mot fossilfria alternativ som t.ex. gasbilar som går på biogas (ej naturgas). Det skulle även minska utsläppen av kväveoxider och luftpartiklar. Vid inköp av nya fordon skall således fordon som drivs av el, hybrid/plugg-in hybrid eller förnybar diesel prioriteras.

Skåpbilar som enbart går på el är för tillfället inte ett alternativ, detta p.g.a. de har för kort räckvidd.

Innan vi köper in skåpbilar som enbart går på el, krävs en logistik planering kring vart bilarna skall laddas. Denna planering har vi börjat att titta på. Ett alternativ som ses över är utökad ladd möjlighet på företagets anläggning. Även vad det finns för ladd möjligheter hos dom som har med sig servicebilarna hem.

Vi tittar på ersättning till den enskilda medarbetaren för strömförbrukning av laddning. Vi tittar också på utbyggnaden av ladd stolpar i kommunen.

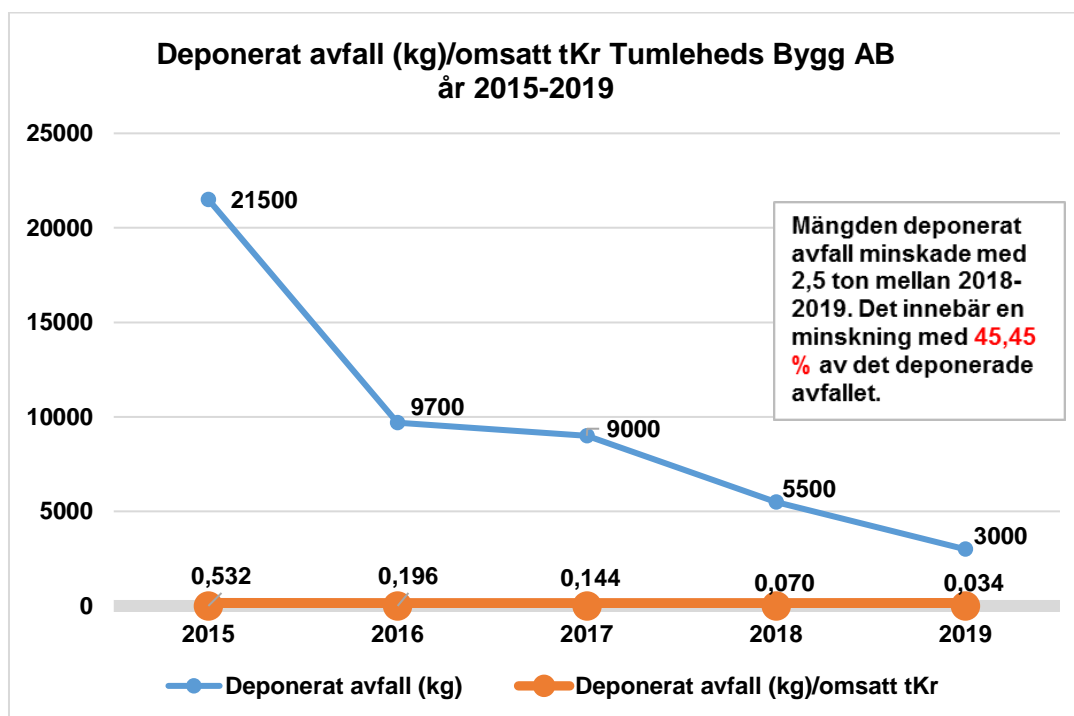
Figur 6. Procentuell fördelning av koldioxidutsläppen från transporter mellan år 2015 - 2019.

Avfall

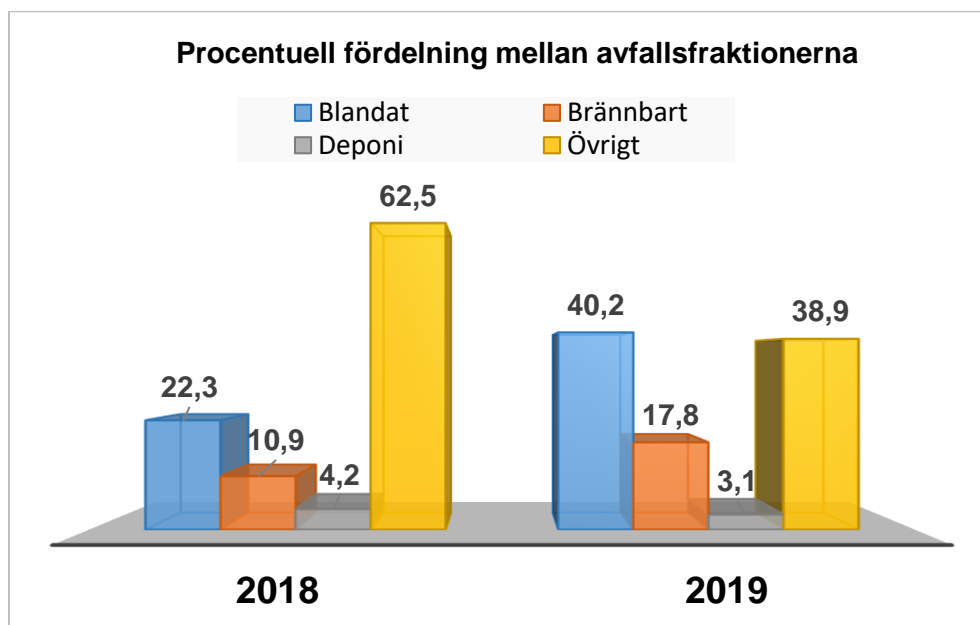
Jämfört med 2018 minskade mängden deponerat avfall under 2019, från 5,5 ton till 3 ton. Det innebär en minskning med 45,45 %.

(Figur 7).

Deponerat avfall utgjorde 3,1 % av det totala avfallet 2019 (Figur 8). Se procentuell fördelning mellan avfallsfraktionerna (Figur 8).

Figur 7. Deponerat avfall (kg) och per omsatt tKr mellan åren 2015 - 2019.

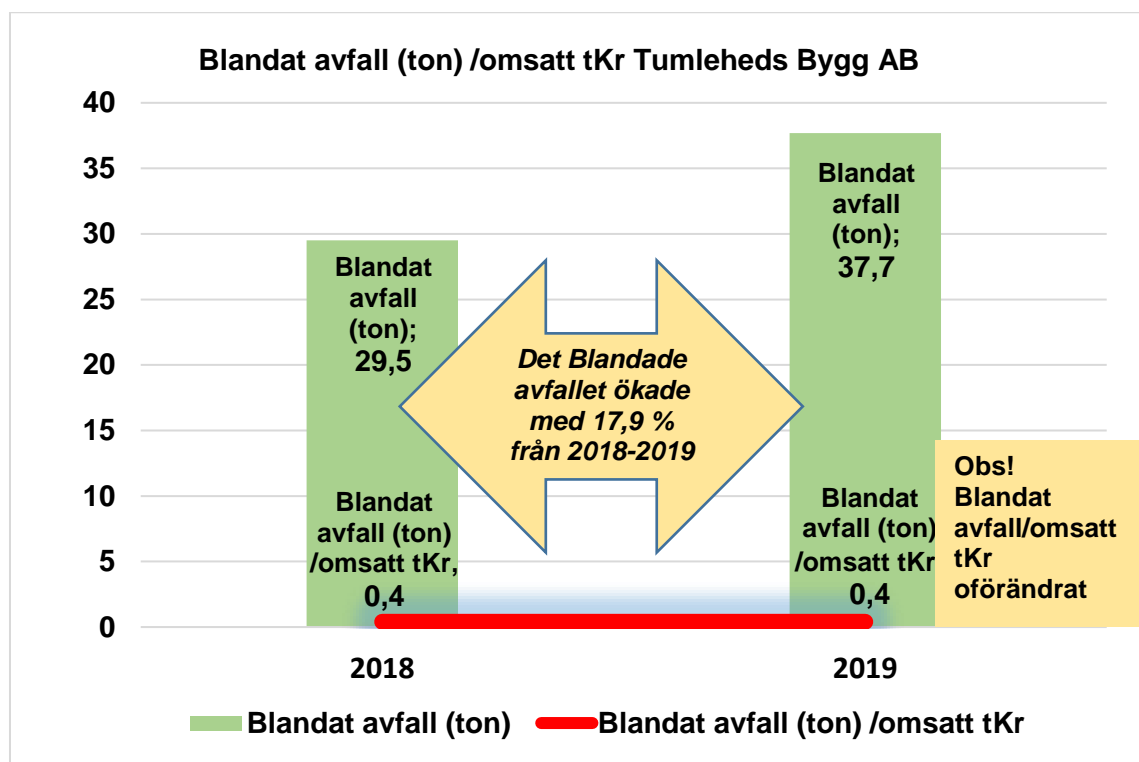
Figur 8. Procentuell fördelning mellan avfallsfraktionerna år 2018 - 2019.

Mängden blandat avfall ökade något under 2019 till 37,7 ton jämfört med 29,5 ton 2018. Men ser man på mängden blandat avfall (ton) per omsatt tKr, så är detta oförändrat mellan 2018 - 2019 (Figur 9).

Även om blandat avfall sorteras på Renovas, Ragn-Sells och Sorteras anläggningar, är det viktigt att minska mängden blandat avfall, dels för att få bättre kontroll på avfallet som uppkommer i verksamheten, men också för att blandat avfall som inte sorteras ut på arbetsplats riskerar att deponeras.

För att minska det blandade avfallet kommer vi att börja använda storsäckar i större omfattning, istället för containrar, där vi kan sortera ut en större mängd av avfallet på arbetsplatserna och ger en bättre möjlighet för sortering.

Vi har också upprättat en avfallsplan/sorteringsguide, som visar vad som får slängas i respektive fraktion. Avfallsplanen är uppsatt på Miljöstationen ute på gården samt inlagd på förmånsportalen (Benify), inloggning för personal.

Figur 9. Blandat avfall, ton/omsatt tKr mellan år 2018 - 2019.

Kemikalier

Kemikalieförbrukningen minskade under 2019 jämfört med 2018, detta trots att omsättning och andelen uppdrag ökade. Detta tror vi beror på att vi anlitat underentreprenörer i större omfattning. Men även att vi ökat miljömedvetenheten vad gäller bl. a rätt produkt på rätt plats samt rätt dosering.

Under 2019 ökade andelen miljömärkta kemikalier från 15,3% 2018 till 24,3% 2019.

Tyvär ökade andelen produkter med riskminskningsämnen med 3,4 %. Från 12,8 % 2018 till 16,2% 2019.

För att minska andelen riskminskningsämnen har vi kontaktat våra leverantörer för att hitta potentiella ersättningsprodukter till följande kemikalier som innehåller ett eller flera prioriterade riskminskningsämnen;

- Fire-Bond Silmax (3,9 liter inhandlat 2019), (leverantör, Optimera)
- Trälim SikaBond 530 (3,75 liter), Trälim SikaBond 535 (6 liter), Trälim SikaBond 540 (2,75 liter), (leverantör, Derome).
- Fix All Crystal Klar (3,48 liter), (leverantör, Scanfast).

Leverantörer

Andelen leverantörer med ett certifierat miljöledningssystem minskade under 2019 jämfört med 2018, från 83 % till 80,7 %.

Men av dessa 80,7 %, är det 4 av leverantörerna som har en pågående miljödiplomering.

Uppföljning av leverantörerna med pågående certifiering, samt övriga leverantörer, görs kontinuerligt. Senaste utskicket, "Nulägesanalys av leverantörernas miljöarbete", gjordes den 11 mars 2020, via formulär som skickades ut genom Forms.

Även om miljöaspekten inte längre anses vara betydande så kommer vi självklart att fortsätta följa vår inköpsrutin när nya leverantörer anlitas. Genom att påverka våra leverantörer att mer aktivt arbeta med miljöfrågor, jobbar vi ständigt med en positiv miljöpåverkan.

Utvärderad och godkänd av
ledningen

Datum: 2020-04-06

Namnteckning

Namnförtydligande